

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Хмельницький інститут МАУП**

Кафедра права та правоохоронної діяльності

<http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-komercijnogo-ta-trudovogo-prava/>

Назва дисципліни	Конституційне право зарубіжних країн
Викладач (-і)	Петлюк Юрій Степанович
Портфоліо викладача (-ів)	http://www.maup.km.ua/informaciya/portfolio-ohman-ov.htm
Контактний тел.	+38(067)-261-16-63
E-mail:	petliuk2016@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-komercijnogo-ta-trudovogo-prava/
Консультації	вівторок, 2 години, 13.20-14.40, ауд.311
Розглянуто на засіданні кафедри	Протокол від «30» серпня 2021 р. № 1
Ухвалено на засіданні Науково-методичної ради	Протокол від «31» серпня 2021 р. № 1
Затверджено на засіданні Вченої ради	Протокол від «31» серпня 2021р. № 7

1. **Коротка анотація до дисципліни.** Система права кожної держави складається з великої кількості галузей, серед яких конституційне право займає особливе, фундаментальне місце. Це зумовлено важливістю регулюючих нею суспільних відносин. Саме у конституційному праві проголошуються основоположні принципи, які складають основу інших галузей права. Наука державного (конституційного) права зарубіжних країн є частиною загальної науки конституційного права. Вивчення особливостей розвитку конституційного права у зарубіжних країнах, здійснення порівняльного аналізу національних особливостей щодо форм правління, устрою, взаємовідносин держави та суспільства, побудови органів публічної влади дасть змогу не тільки розширити кругозір студентів, а й усвідомити місце та роль держави та особи у світі. Навчальний курс «Конституційне право зарубіжних країн» викладається в усіх вищих юридичних навчальних закладах і є системою знань про основи устрою суспільства, держави та правове становище людини в ній, основи організації та діяльності системи органів публічної влади тощо.

2. **Мета:** «Конституційне право зарубіжних країн» – сприяти формуванню загальної правової культури фахівців з правознавства. Матеріал курсу покликаний збагатити одержані знання галузей національного права України шляхом доповнення їх знаннями конституційного права зарубіжних країн.

3. Завдання: Завдання навчальної дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн» – поглиблення правових знань, розширення політичного і правового кругозору студентів, їх загальної ерудиції. З метою належного оволодіння навчальною дисципліною передбачено такі форми навчального процесу: читання лекцій, проведення семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи студента.

На лекції викладач систематизовано подає основні положення теми.

Семінарські заняття у навчальному процесі проводяться для поглиблення та закріплення знань, отриманих на лекціях і в процесі самостійної роботи.

Самостійна робота студентів передбачає позааудиторну роботу над засвоєнням матеріалу цього курсу. Студенти повинні вивчити лекційний матеріал, опрацювати питання винесені на самостійне вивчення та виконати письмові завдання. Самостійна робота також включає підготовку рефератів, доповідей та повідомлень.

4. Формат курсу: очний (offline) та заочний (online)

5. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл. 1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією освітньої програми	Підсумкове (залік)
Здатність бути критичними і самокритичними	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

6. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 44 годин – аудиторної роботи; 46 годин – самостійної роботи, екзамен – 2 години.

7. Статус дисципліни: обов'язкова

8. Пререквізити: Навчальна дисципліна «Конституційне право зарубіжних країн» належить до вибірових компонентів освітньої програми за спеціальністю «Право», галузі знань «Право». Дисципліна «Конституційне право зарубіжних країн» вивчається після

вивчення навчальних дисциплін «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Конституційне право».

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – використовувати сервіси ВРУ, КМУ, ЄРСР, Національної наукової бібліотеки імені В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки.

10. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивного диспуту.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

11. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частини:

- Змістовий модуль 1 «**Загальні положення екологічного права**» (лекційні теми 1, 2, 3, 4; семінарські теми 2, 4);
- Змістовий модуль 2 «**Особлива частина екологічного права**» (лекційна тема 5, 6, 7, 8, 9, 10; семінарські теми 5, 8, 9);

12. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою **індивідуального завдання** (тематика і критерії оцінювання див.: *Робоча навчальна програма дисципліни: п.п. 6.1*).
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

13. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституті МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1alGsRzbSV_ATM_rOMIaor0hLQdNZx9Uk/view).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть	Модуль 1	Модуль 2	

	ь балі в за оди ниц ю	кіль кіст ь оди ниц ь	мак сим аль на кіль кіст ь балі в	кіль кіст ь оди ниц ь	макси маль на кількі сть балів	Форма контролю
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	Залік
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4	
Робота на семінарському занятті	10	3	30	4	40	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	
Разом	-		67	78		
Максимальна кількість балів:						175
175:100=1,75. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,56 = загальна кількість балів.						100
						175

14. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 2 самостійні роботи (завдання до самостійної роботи див.: Робоча навчальна програма дисципліни п.п. 6.2).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
 - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

15. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Відбувається у формі надання письмових відповідей та в разі потреби додаткового усного спілкування (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституті МАУП»).

17. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча навчальна програма дисципліни п.п. 6.3).

18. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно добре	
82-89	B		

75-81	C		зараховано
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Рекомендовані джерела (література):

Основна література:

- 1.. Грін О.О. Конституційне право зарубіжних країн: Навчальний посібник:/ О. О. Грін. Ужгород: Видавництво ФОП Брежа А.Е., 2015. 183с
2. Державне право зарубіжних країн. Особлива частина: навчальний посібник / за ред. В. О. Серьогіна. Харків : ХНУВС, 2011. 292 с.
3. Коваль В. С., Ю. Г. Медведєв. Державне право зарубіжних країн: навч.-метод. посіб. до семінар. та індивід. занять з курсантами й студентами 2-го курсу. Луганськ : РВВЛАВС, 2005. 342 с.
4. Коломієць Ю. М. Державне право зарубіжних країн. Загальна частина: навчальний посібник. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2009. 208 с.
5. Коломієць Ю. М. Конституційне право закордонних держав: курс лекцій.. Харків : ХНУВС, 2007. 296 с.
6. Конституції зарубіжних країн: навчальний посібник / за заг. ред. В. О. Серьогіна. Харків : Видавництво «ФІНН», 2009. 664 с.
7. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн: підручник / за ред. В. М. Шаповала. 3-є. вид. Київ : АртЕк, 2013. 475 с.

Додаткова література:

1. Бостан С. К. Парламентсько-президентська республіка як різновид змішаної форми республіканського правління. Вісник Запорізького юридичного інституту. 2002. № 2. С. 88–97.
2. Волощук О. Т. Інститут президента у Франції, Росії та Україні: автореф....дис. канд. юр. наук. Харків, 2008. 30 с.
3. Волощук О.Т. Поняття та сутність уряду як носія виконавчої влади. Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство. 2011. Вип.597. С. 50-55.
4. Гончар В. Становлення парламентаризму: досвід Великобританії для України. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. № 3 (34). С. 12-16.
5. Загальна декларація прав людини. Київ: Право. 1995. 56 с.
6. Каррі Д. П. Конституція Сполучених Штатів Америки: Посібник. Київ.: Веселка, 1993. 126 с.
7. Лясковець О. В. Парламент – орган народного представництва в зарубіжних країнах. Право і суспільство. 2015. № 4. С. 13-17.

Приклад: V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Конституційне право зарубіжних країн»

Разом: 90 год., з них 24 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 66 год.

Кількість балів за семестр		175 балів											
Модулі		Змістовий модуль I					Змістовий модуль II						
Назва модуля		Загальні положення екологічного права(56)					Особлива частина екологічного права (69)						
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)	11 (1 бал)	12 (1 бал)	13 (1 бал)
Теми лекцій	Предмет, метод, система та джерела конституційного права зарубіжних країн	Конституції – головні джерела конституційного права зарубіжних країн	Конституційні права, свободи та обов’язки в зарубіжних країнах	Форми держави в зарубіжних країнах	Політичні партії та партійні системи в зарубіжних країнах	Виборче право та виборчі системи в зарубіжних країнах	Конституційно-правові засади державної влади в зарубіжних країнах	Глава держави в зарубіжних країнах	Уряд в зарубіжних країнах	Парламент в зарубіжних країнах	Конституційне регулювання судової влади в зарубіжних країнах	Основи конституційного права країн Європи	Основи конституційного права США
Семінарські заняття	1 (10 балів)		2 (10 балів)		3 (10 балів)		4 (10 балів)		5 (10 балів)		6 (10 балів)		7 (10 балів)
Теми семінарських занять	Конституції – головні джерела конституційного права зарубіжних країн		Конституційні права, свободи та обов’язки в зарубіжних країнах		Виборче право та виборчі системи в зарубіжних країнах		Конституційно-правові засади державної влади в зарубіжних країнах		Уряд в зарубіжних країнах Парламент в зарубіжних країнах		Конституційне регулювання судової влади в зарубіжних країнах		Основи конституційного права країн Європи та США
Самостійна робота	1 (5 балів)						2 (5 балів)						
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)						модульна контрольна робота №2 (25 балів)						
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,56												

